

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolaistica, literaria si economica.

Ese o data in septeman' : Duminec'a.

827 Bursat

Pretiulu abonamentului :

Pentru Austro-Ungaria pe anu . . 5 fl. — cr.
" " " " " jum. anu 2 „ 50 „
Pentru România si străinatate pe anu 7 „ — „
" " " " " j. a. 3 „ 50 „

Pretiulu insertiunilor :

Pentru publicatiunile de trei ori ce contineu
cam 150 cuvinte 3 fl., pana la 200 cuvinte
4 fl. si mai sus 5 l. v. a.

Corespondintele sè se adreseze la Redac-
tionea dela

„BISERIC'A si SCOL'A“
Ér banii de prenumeratiune la
Tipografi'a diecesana in Aradu.

INVITARE DE PRENUMERATIUNE

LA

„BISERIC'A si SCÓL'A.“

Fóia bisericésca, scolaistica, literaria si economica.

Cu 1 Ianuariu 1882 deschidemu abonamentu nou la „Biseric'a si Scól'a.“

Rugam deci pre toti, cari dorescu se prenumere in scol'au, ca sa ne scim si insinuarea abonamentelor, pentru că se ne scim si orienta in privint'a exemplarilor de tiparitu.

Condițiunile de prenumeratiune remanu totu celea din fruntea fóiei, adeca:

Pentru Austro-Ungaria 5 fl. v. a., la anu; 2 fl. 50 cr., pe jumetate anu.

Pentru Romania 7 fl. v. a., la anu; 3 fl. 50 cr. v. a., pe jumetate anu.

Totodata rugam pre dd. abonenti se noteze legibilu adresele, post'a ultima si locuinti'a.

Banii de prenumeratiune ne rogam a-se adresá la tipografi'a diecesana in Arad, mai cu inlesnire prin asemnatiuni postali.

Redactiunea.

La inceputul anului 1882.

A fost unu timpu, ne spunu betranii, cand dilele insemnante de preste anu erau pentru poporul nostru adeverate dile de serbatore. Semtiulu religiosu si adeverat'a pietate, ce impodobiau pre parintii nostri, faceau, ca dilele de serbatore se fia adeverate dile de bucuria pentru romanulu, carele inzestratu cu aceste calitati frumose sciá se infrunte cu barbatia greutatile vietii, ca astfeliu serbatorile se-lu afle totdeuna gata de serbare.

Nu astfeliu este inse astadi. Necazurile cele multe, cu cari avem a ne luptá, calamitatiile, ce se urmeza dilnicu asupra nostra, ne au strespusu intr'o situatiune, incat serbatorile nu ne mai dau acea chrana spirituala, carea se ne veselësea inim'a, si se ne strespuna in aceea stare placuta, carea se ne dea puterea de viétia spre a poté continua cu mai mare usiurintia lupt'a, pentru carea suntem nascuti.

Auvi vinu, si trecu iute. Cu ei impreuna ne trecema si noi, si ne apropiiamu totu mai tare de abonamentul, in carele avem se damu séma de modulu, cum din modulu lantul celu mare, de carele ne amu facutu partasi: de viétia.

Acum ne aflamu érasi la inceputulu unui anu nou, dar actualitatea, presentele nostru nu ne multimesce nici ca societate nici ca indi- vidi.

Dorim, si acceptam cu totii o stare si sérte mai buna.

Nimicu mai naturalu si mai indreptatitu ca acésta dorintia, caci facutu este omulu, ca numai pana atunci sè-se semta bine, pana cand speréza o sérte mai buna, unu viitoriu mai ferice. Acésta sperantia este panea, carea ne nutresce, si pute- rea, carea ne sustiene.

O taina ascunsa este viitorulu pentru indi- vidi si popore. Nimenea nu scie ce-lu pote intempiná diu'a de mane. Valurile vietii sunt multe, greutatile mari si nesfersite.

Cu tôte acestea cine este omulu, carele se despereze, daca este armatu cu credint'a, ca nu este facutu de Domnulu, ca se se chinu- esca, ca sè-se tortureze pre pamentu?

Ori cat este de tainicu viitorulu, ori cat este de nepetrunga si de necunoscuta sértea, ce ne ascépta, totusi ne remane o lumina si in acésta directiune. Viitorulu oricui este strengu legatu de presente si trecutu. Astfeliu lumin'a,

carea ne da directiunea in acésta privind este
presentele si trecutulu nostru.

Se facem deci, ca aceste doue se fia inscute de acea calitate, pentru earea suntem Asia dicendu nascuti, de acea calitate, carea trebuie se ne orneze pre toti: de convingerea a in totu momentulu ne am implinitu detorintele impreunate cu vieti a cu deplina eonscieniositate.

Sub scutulu acestei convingeri nu este nu ne poate accepta altceva, decat numai bine.

Detorinti a implinita, virtutea seversit: nu este casulu, se conduce pre omu aiurea, decat la bine si la fericire.

Acésta este deci ceeace dorim noi acun, la inceputulu anului, se dea Ddieu tuturor: tar'a si perseverantia de a plinii cu scumpeate detorintele impreunate cu vieti a si positivitate ce ocupam.

Suntemu unu poporu trecutu prin multe ispite ale sortii, dar cu totale acestea unu poporu vigurosu, si inzestratu intru prisosintia cu tute acele daruri, ce caracteriseaza poporele june si pline de vietia.

Ei bine, se usamu de aceste daruri, se inactivam aceste forcie intru inplinirea detorintei pre totale terenele, si atunci resultatele nu potu se lipsesc, sperantile nostre nu potu si nu se realizeze.

... anii ce urmeza ne voru gasi totu mai
tiemiti si in o stare mai buna, in o stare de
fericire.

Ceea ce din mima dorim atat onoratului
nostru publicu, cat si intregu poporului romanu.

Religiunea si materialismulu modernu.

„Poporulu celu mai inveriatu daca
nu va fi totodata si poporulu
celu mai religiosu, nici odată
nu va fi poporulu celu mare,
poporulu-imperatu.“

Aimé Martin.

Cele mai principale sisteme filosofice, dela Kant in coci, au avutu de obiectu cercetarea si cunoşcerea temeinica a religiunei in generalu si a crestinismului in deosebi. Dar opnsu cu aceste sisteme, in acelasi timpu s'au desvoltat si altele, care atingu religiunea si crestinismulu in modu prejudiciosu, si le ataca chiar de adeptulu. Astfelu sunt: pessimismulu, positivismulu, darvinismulu si materialismulu.

Dar ce aveam noi cu pessimismulu lui Schopenhauer? va dice cineva, cu positivismulu lui Comte, doctrinile lui Darwin si cu materialismulu lui Moleschott si Buchner? Filosofele Nemii si

Englezii cum le place, filosofia loru nu convin cu firea si temperamentulu romanului. Cu tot acestea, trebuie se marturim, influențile perniciose ale acestei filosofii nove se simtieser deja prea tare in miscarea nostra sociala si in telectuala. „La noi deja vedem scriitori tineri, dice d. Leonardescu, plini de talente, cari ocupă posturi inalte in ordinea intelectuala declaranduse pe fatia fatalisti, materialisti si athei!“¹⁾

Ba, noi spunem si mai multu. Am vedutu unu athen vice-presedinte alu camarei romane, am vedutu pe unu materialist pronunciatu ministru de culte si instructiune! Ce ironie si batjocora pentru a tiara eminamente ortodoxa!

Acestea le dicem cu privire la cei din Romania libera. Eri in cat ne privesce pe noi cei din coci de Corpaci, nevoie vietii sunt cu multu mai grele si mai seriose decatuna cineva se se ocnpe cu astfelu de deplorabile rataciri a-le spiritualui omenescu. Necredintiosi de profesiune la noi nu esista, decatun indiferenti. Si este bine asia, caci nu cu ideile si principiile ateistilor ori materialistilor natunile au ajunsu la cultura si civilisatiune. Credintia, religiunea, a fost totdeuna parohia care a inaltat natunile, si an facutu din celea mici, natuni mari si puternice. Religiunea, afara de binele moralu care ni-lu face prin desvoltarea simptomintelor de caritate si umanitate, ea mai este si sorgintea poesiei si a

... pîn care s'au civilitatul lumea. De aceea poesia inalta, muzica inalta amorulu adeveratu, onorea si consciintia, au inceputu a slabii, penetrat cu indeputu a slabii perceptele si principiile religiunei. Da aceea vedem tineri in cea mai frumosa vîrsta, deceptiuni, fara nici o credinta in viitoru, fara nici o asteptare de fericire!

Dar formele religiunei, sunt numai pentru cei ignoranti, ne dicu era domnii nostri filosofi. Acésta este adeveratu pe cat timpu omenii nu vor cunoscere ori nu vor vrea a cunoscere veritatile si puterea santei religii. „Religia, dice candidul filosofu Aimé Martin, este prin cultulu ei, prin misteriile ei a copilariei societatilor; er prin amorulu ei este a tuturor gradurilor civilisatiei trecute, presente si viitoria. Aceasta religie inalta intelligintele cele mai umilite, precum asemenea umilesce pe celea mai sublime capete. Ea este religia seracilor si a nenorocitilor; este facuta pentru omu, caci e facuta pentru alinarea durerei. Ca invetatorii vor visi

Ea dar va remané pentru toti ceea ce o numesce Bacon aroma cunoscintielor u. Inarmat cu ajutoriul religiunii crestine, spiritul omeneșu, care remasese în timpu de 5000 de ani ea îngenușiatu în starea de copilarie, s'a ridicat la o înaltime ce nu o cunoscuse niciodată; elu a mersu din progresu în progresu. De nouaspredice secoli acum nici unu progresu socialu nu s'a facutu, alu carnia indemnă se nu fi fost religiunea crestina, ea a curatit lumea crestina, a civilisat lumea barbara, a imblantit lumea feodală, religiunnei se detoresce emanciparea intelectuală a secolului patru spredice, emanciparea religiosa a secolului siesespredice si emanciparea politica a timpilor de fatia. Estasiat de aceste progrese colosale Voltaire esclama: „Când vedi că ratiunea face progrese asia de minunate, dar numai din momentul predicarii evangheliei, atunci trebuie se privesci la credinția ca o aliata, carea vine în ajutoriul teu, si nu ca unu inimicu, pe care trebuie a-lu atacă. Încercate a-o iubi si nu teme de ea.“

In generalu toti filosofii cei adeverati, tōte inteligintele mari din lume s'a sprinținit pe credința crestina. „S'ar putē produce usioru, dice d'Alembert, list'a ómenilor mari, carii au privit religiunea, ca pe o opera a lui Ddieu; list'a ce ar fi capabila de-a sgudului spiritele cele mai bune si satisfacatoré pentru a impune tacere unei multimi de conjurati, inimici slabii ai veritatilor necesare ómenilor, ce le-a aparatu Pascal, care le credea Newton, si care le-a respectat Descartes.“ Tōte progresele mari a-le spiritului omonescui in sciintiele esacte, de care suntemu asia de mandri, s'au facutu in timpulu si prin ómenii credintei crestine, in timpu ce necredinti a n'a produsu, ci numai a culesu fructele civilisatiunei. De aceea credem a fi lucru prudentu, ca acei ómeni a caroru idei in respectulu religiunei nu potu aduce veri unu bine societatii, daca nu se potu emancipá de ele, pastreze-le atunci pentru sine. Destulu reu, destule vitii, destule suferintie suntu in lume, ca se nu mai adaugamu si necredinti a.

Ginta latina din carea face parte si natiunea româna, esita dela diei, ea are destinatiunea cea mai inalta de-a representat pre Ddieu pe pamentu:

In diu'a cea de judecata,
Candu fati a in ceriu cu Domnulu santu.
Latin'a ginte a fi intrebata:
„Ce ai facutu pe acestu pamentu:
Ea va respunde susu si tare:
„O Dómne! In lume cătu am statu,
„In ochii tei plini de admirare.
„Pe tine te-am representat.“

(Va urmă.)

Despre pecatele noastre higienice si despre multe altele.

Conferinta tienuta in sal'a mare a institutului teologic-pedagogic din Aradu, la 31 Decembrie 1881 — de profesorul de higiena Dr. G. Vuia.

Domnilor si Dómnelor!

E postu. Totu crestinulu evlaviosu si-trage séma cu pecatele ce le-a facutu contra lui Ddieu si a semelilor sei, le marturisesc si-si, pleca apoi cu sufletu cernitu de caintia la preotu si impartasindu-le acetuiu, pastoriulu sufletescu in puterea darului ee i s'a datu de susu, i-pune in prospectu iertarea cerésa — dar numai dupa ce va suporta penitenti'a ec i-a dictat'o. Astfelui se curatia crestinulu de peccatul sufletesci.

Sunt insa o multime de alte peccate, care le comis omulu, crestinulu ca si paganul, barbatulu ca si femeia pe tota diu'a cu sciintia sau fara sciintia, cu fapta si cu negandirea, cu gandulu numai niciocata. Astfelui de peccate rar se marturisescu, si daca da, de comunu numai atunci când peccatosulu gema sub pivar'a asprei penitentie dreptu resplata a peccatelor sale venita asupra capului seu.

Deosebirea intre peccatele morale-religióse si cilea, de cari am se vorbescu este, ca precând cele dintaiu se comitu contra lui Ddieu si a ómenilor — acestea le face omulu contra lui insusi, pre cand cilea se marturisescu la doctorulu sufletescu, cesteia ar trebui se se marturisescu la doctorulu trupurilor, cilea daca suntu grele au se-si primésca resplata pe tota lume, astea inse se resbuna ele insesi totdeauna pe acésta lume. In una convinu: La amendoue categorii sunt peccate stramosiesci; si pentru peccatele grele si desu repetite ale parintilor au se sufore si generatiunile urmatore. In fine postulu te curatia de peccatele religiose, precum si de cele higienice daca n'au fostu prea mari.

In buna credintia ca am reusit a ve dispune se credeti dloru si dnelor si nici peccatele de cari am se vorbescu adi — peccatele higienice, nu sunt de cele usiurile — ca se ne potenu juca cu de a bunaóra ca si peccatele cari le facu ochii si sprincenele:

„Ochii si sprincenele
„Facu tōte peccatele
„De n'ar fi ochi si sprincene
„N'ar mai fi peccate grele
„Ci ar fi mai usiurile
„Ne am putea juca cu ele.“

Ve rog se-mi dati voia acuma in sesonulu predicatoru a ve tienea o mica predicatia asupra micilor si marilor peccate ce le comite lumea fatia de frumos'a si singur māntuitórea, dar totodata si aspr'a religiune a Higiei. Si precum doctorulu sufletelor de pe amvonu predica preceptele higienei morale — caci ce alta e religia, decat codicele legiloru despre sanatatea si salutea sufletului, asia si eu celu mai micu intre doctorii trupurilor am se espunu abaterile dela legile higienei fisice, va se dica dela legile sanatati si salutiei trupesci. Crestinii cari se simt atiusi când preotnlu li insira peccatele, cam au datin'a a esi unulu — căte unulu din biserică; căt pentru mine, sum sigur că n'o se patru unu atare blamigiu declarandu pe cei presenti dela inceputa — scutiti de peccatele higienice.

In numele Higiei deci inainte!

I.

Higi'a, dieiti'a sanatatii, acésta feciora frunósa ca lebed'a, curata ca sórele si intielépta ca dieittea ce i-se atribuesce, a fost fic'a dieului vindecarei Es-culapu. Tatalu vindeca bólele, si ca atare a fostu patronulu sciintielor medicinei, ér fic'a era numai observatórea sanatatii si preintimpiná bólele. Ast'a noa e o sciintia si se numesce *higiena*.

De atunci au trecutu mii de ani, decând acéstu tata alu mediciloru dinpreuna cu dragalasi'a-i fecira fusera aredicati de catra greci mai pre susu de muritri. Adi sunt alte timpuri, alti ómeni. Nu pentru ca dura adi nu s'ar mai preconisá nimeanea de sfantu necuritoriu. De acestea se facu si in dilele nóstre. Mai deunadi se inrolara cu ghiutur'a sfintii in olimp:lu vaticanului din Roma. In alte priviatie s'au schimbata timpurile. Adi dupa dicál'a románului mai multu face oulu decât gain'a. Mai intielépta si mai invatiata e Higi'a decât Esculap. Preceptele Higienei sunt tot atâtea regule de auru cari daca le vei padi, si le vei cinsti, multi ani vei trai pre pamentu. Esculaju cu medicina? câteodata te vindeca, de multe ori trebuie se te multiamesci, daca ti pote alina dorera si usiúrá suferintiele, ér când ai vatamatu prea sin-titoriu pre Higi'a, Esculap te parasesce, atunci esi perduto!

Frumóse simple si vedite santu lucururile tab Higiena, si cu tóte astea vai cătu de micu este numerulu adeveratiloru tei credinciosi. Grele si tainice cum sunt arcanele medicinei, si totusi tóta lumea plina de medicastri, cari se simtu a fi alesi apostol ai vindecarei neputintielor omenesci. Totu omul se geréza de medicu, si căti din compatimire séu cunoșintia pretenéscă cercetéza yr'unu bolnavu, indata i si recomanda léculu infalibilu spre alu vindeca. Dar nu numai in timpulu de adi dar in tóte partile de atari medici, totdeuna era asia. Napoleon celu mare intréba odata pe maresialul seu — unu omu glumetiu, a carui amoru placea multu marelui beli, duce — care meseria e cea mai latita in Paris? „Meseria mediciloru“ fu respunsulu laconicu alu maresialului — „Cum se pote?“ — In câteva dile ti-aduca o statistică a mediciloru. Diu'a urmatore maresialulu se posta cu falc'a legata in foisorulu unei biserici. Căti cunoscuti trecuta pe langa elu lu-intrebarea celu dore. Elu se vaya la toti de durere de masele. Fecare se grabi a-i recomenda căte unu mljlocu contra durerilor de dinti; pre acestea lécuri elu tóte le scrisse dinpreuna cu numele personalor in carticic'a, ce o portá la sine. Cu modulu acesta elu a insenmatu preste trei sute de nume. Apoi se duse la curtea lui Napoleon si se arata si astuia cu falc'a legata. Carele asemenea lu-intreba: „ce ti-e:“ — „sufer de o cumplita durere de masele“ — „Pune prafu de pusca moiatu in cognak, si te vei vindeca“ Maresialulu multiam de sfatu, se duse acasa si insense numele Dr. Napoleon in fruntea celor trei sute si mai bine de doctori. In alta di sanatosu si voiosu érasi merge maresialulu la curtea imperiala, si preda acestuia carticic'a cu insemnările, istorisindu-i cele petrecute. Napoleonu rise cu dulce si recunoscu si densulu că nu numai in Paris ci in tóta lumea medici sunt mai multi.

Am auditu dicandu că ar fi undeva o tiéra, unde medicii de profesiune se platescu cu anulu, dar numai daca clientulu in decursulu anului intregu a fostu sanatosu; la casu de bolnavire medicul la anulu nou se alege cu buzele umflate, ba mai are se-lu

cureze, si se platésca contulu farmacistului. Veti dice dvóstra că atare moda ar trebui sa se introduca si la noi. Ei bine, eu primescu. Primescu pentru unu onorariu bunu anualu a garantá de sanatatea clientului care s'ar pune cu mine la tocmeá, si me indatorescu sub pedépsa de a perde onorarulu a lu-curá si scapá din tóte nevoie trupesci cu exceptiunea acelor'a, despre cari se dice ca contra loru „non est medicamen in hortis.“ O singura conditiune asi-pune. Se respecteze preceptele higienice, si se nu faca nici odata peccate contra loru.

Aceste regule se cuprindu in urmatórele : *siepte taine*: 1. aerulu, 2. ap'a, 3. nutrimentalu, 4. caldur'a, 5. lumin'a, 6. miscarea si 7. Somnulu.

Când vei fi paditu si implinitu aceste taine asia precum se invatia aici, in sal'a, unde de dóue ori pe septemana se tilcuesce simbolulu credintiei higienice, atunci cu fapte bune te-ai invrednicitu, vei ajunge adânci betranetie bucurandu-te de dile dulci si senine, caci in tineretie ti-ai impletit u o cununa pururea verde: cunun'a virtuitoru higienice. — Ér de nu respectedi aceste regule de auru — vei peri de multimea peccatoror! Aerulu e celu dantaiu si celu mai eftinu nutrimentu. Cu tóte astea audisem mai nu sciu când, dicend unu omu catra celalaltu „eu nu traiescu din aeru.“ La aceste vorbe atât de nerumegate me apro-piau de ei si eu indiscretiune higienica ciulii se-i andu ce vorbescu.

„Dle epitropu dise unulu dintre ei me rogu eu aplecatiune se binevoiesci a-mi mai da cătiva florini din restanti'a salarului ce am la stim. dvóstra.

„Nu potu dascale, nu-su bani in cassa!“ Pe scóla e o datoria de mai multe mii de florini, adi manu seva vinde la duba, daca nu ne vomu ingrijii de unu alu 3-lea popa harnicu de a incassá birulu, si a face ordine in comuna. Pana atunci ai se astepti.“

„Dar me rogu de spectatu Dvóstra, eu inca nu potu trai din aeru.“

Nu ascultai mai departe, ca audindu de repetitive ori cele din urma din gur'a unui invetiatoriu m'am dusu necajitul. Se vede, cugetam intra mine, ca pe timpulu când a umblat u acesta la preparandia nu s'a propusu higien'a.

A dice ca omulu nu traiesce din aeru este celu mai mare neadeveru. Intrebu eu, din ce traiesce omulu din momentulu nascerii sale pana a nu cunoşce laptele, — eeee ce căte odata duréza mai multe dile? Din aeru. Din ce a traitu Dr. Tanner (daca e adeveratu) 40 de dile? Pe langa apa — din aeru. Se scie ca Dr. Tanner pretindea a-i se aerisi desu odai'a sub timpulu remasiagului. Dar óre bolnavii cum ar putea trai septamani, ba luni intregi — fara alimente daca nu ar avé aeru? Sau bietii soldati in resbelu, când nu arare-ori dile intregi suntu lipsiti de ori ce altu alimentu, singuru aerulu curatii-sustiene,

O spanu dara sus si tare ca se me auda si dascalulu celu cu léf'a in restantia, ca aerulu atmosfericu care invelesce rotogolulu pamentului pana la 12 mile — este primulu si indispensabilulu nostru alimentu. De ori ce altu alimentu séu beutura poti fi lipsit u mai lungu timpu, când inse ti se va detrage aerulu, in câteva minnte ajungi in sinulu lui Avramu, séu precum vorbescu babele nóstre.

„Ai pusu fatia la pamentu
La pamentu la érba verde.
Ca se nu-ti mai tragu nadejde.“

Eramu inca baiatu mai micu decât ca se me fie fostu datu tata la scóla, cand o intemplare, de care si adi me infioru, m'a facutu se recunoseu ca fara aeru nu poti trai nici döne minute. Trei baeti intre cari si eu, ne jucam cu o bute de curechiu góla; deodata butea se restogolesce cu fundulu in sus si eu me vedu sub bute pana când ortacii se urca pe fundu, si incep tu a bate cu picioarele marsiulu ostasiloru. La incep tu mi-placu cum mërsa si dadeam si eu la tactu. Dupa cîteva secunde inse nu-mi mai place sub bute, si strigu se me lase se iesu. Camaradii batu toba si nu audu. Strigu si mai tare, dau in bute, totu in zadar, loru li place marsiulu. Atunci eu simtind ca suni aprope se me inecu me opintescu din tòte puterile unui desperat — era lupta pentru esistintia — si in bordu butea de pe care hotii de ortaci cadu dea dura. In fine am scapatu, tienete apoi la noua lupta, lupta dreptului contra fortiei. — Băetulu de atunci s'a facutu omu si inca barbatu unei femei, dar butea de curechiu n'o mai pote uita, ba nici curechiulu nu-lu mananca daca-e din bute.

Glum'a la e parte dar astfeliu de atentate la sanatatea si viéti'a omului — desi nu de unu periclu atât de iminent — se comitu forte desu nu numai de copii ignorantii ci si de ómenii procopsiti. Èn se mai aducemu spre ilustrare unu exemplu din cele multe. In cas'a dlui Grivitian ginta latina se inmaltiesce cu o noua odrasla. Am disu ca nutrementulu celu dantaiu a omului este aerulu atmosfericu. Ei bine miculu dorobantiu e cerbicosu nu-i place aerulu ce i se imbia elu nu da semnu de viéti, atunci o mana aspra si nemilosa lu-prinde lu-redica in susu, lu-scutura, si stropindu-lu cu apa rece lu-face vrend nevrendu se se indope de aerulu din casa ce lui nu-i place. Elu face o inspiratiune profunda dar numai pentru ca cu unu plansu jalmicu se protesteze contra acestei tractari nehigienice. Protestulu insa nu se considera, ba parintii si toti cei de fatia se bucura de aceste vajetari, caci suntu semnele unei vietii noi, dar sant'a Higia clatina din capu, caci aci èrasi s'a comisu unu pecatu higienicu stramosiescu care se imprima copilului indata la nascerea sa. Au nu e pecatu a fortia plapandele si vestatele organe se se umpla de unu aera infectu, stricatu si necuratit prin lacomia ómeniloru din casa, cari cine scie de cîtu timpu tienu usi'a si ferestrelle hermeticu inchise sub cuventulu, ca se nu ajunga aeru rece la mama. O, credintia desiérta in care trebue se crësca mititelulu nevinovatu, déca deseles atentate asupra lui comise precât timpu va trai nu-i voru curmá prea curendu viéti'a, este, ca baetulu e odrasl'a unui rege* si vitia de stejaru, si apoi stejarulu infrunta multi viscoli fara ca se-si plece pisculu. Dar se nu se incréda nimenea in tarí'a constitutiei sale fisice, precum nu ne potem increde in cea politica sub carea toti gememus astazi. Stejarulu celu mai falnicu la aparintia, daca rodii cari la radacina lui, se istovesce si pere.

II.

Avemu frica de aeru, de acestu daru alu naturalei, pre care Ddieu cu atât'a imbelisugare l'a datu creatureloru sale. Singurulu nutrimentul pentru care inca nu platim dare de consum. — Ast'a pe noi nu ne privesce, vor cugeta unii dintre Dvóstra, noi nu avem frica de aeru; am petrecutu noi la munte „la porisiorei“ o di intréga, am dormit in valea Cladovei sub ceriulu liberu tota nöpteia si nu ni-a fostu frica de aeru.“ Da, vara, candu aerulu adia linu, si când

zefirii noptii se ingana cu visurile creerilor invapati de „vinulu care veselcese inim'a omului“ Èn se vedemus cîtu timpu petrecem in aerulu liberu iérn'a? Nu vorbescu de tieranulu muncitoriu, elu scie apretiui aerulu fara de a-i cunoscere importanta insemnatatea. Domnii suntu mai pecatosi in asta privintia. Se scóla dimiuétia la 8 ore, pleca la birou seu la scóla etc. Dara nu pote fi mai departe decât cale de 5 minute, petrece acolo mai de multeori totu siediendu la mésa pana la 12 ore; atunci pleca dreptu acasa (alte 5 minute) unde remane pana dupa prandiu, când apoi o ia ca in fuga pana la cafenea, care de comunu e cea mai deaprope, dar se dicem că totu in 5 minute face dramulu. In cafenea sta intr'o atmosfera, unde tòte suntu in abundantia cu exceptiunea oxigenului, acestui elementu de viéti, fara care nu poti nici trai, nici chiar vegeta. Dupa ce ore intregi cu halosia si-a incarcatu plamanile — dico halosie, pentru ca in cafénă seu se disputa, seu se jóca de biliardu. In amendoe casurile trebue se inspire mai adencu, pleca apoi èrasi la lucru facendu o cale de alte 5 minute, de unde numai sér'a vine acasa, ca se nu parasesc odai'a pana in alta di când se incepe de nou virtejulu in acestu „circulus vitiosus“. Faceand suma resulta 20 minute timpu petrecutu in aerulu liberu in 24 de ore fatia cu 1420 de minute petrecute in aeru inchis si mai de multe ori stricatu de pulbere, fumu si alte ingredientie de putrejinni animalice. Căti dirigtori, advocaati, profesori, comercianti percurgu tota viéti lora dupa calapodulu descrisus. Unii dia ei pretindu a fi facutu din destulu recerintielor higienice, daca facu o preumblare de $\frac{1}{2}$, seu 1 ora pe de séra candu aerulu e celu mai putienu curat, si pe trotoar, pe langa pravalii pe unde trebue se inspira omulu aerulu alteratu de productele industriei si de exhalatiunea lumei multe ce unduléza pe asfaltu.

Flacaii petrecu cevasi mai multu in aerulu liberu — dar èrasi numai pe trotoar pe timpulu candu esse lumea damelor. Si cu tòte astea teneretulu, junimea nostra de aur este mai pecatosă. Din care privintia? me va intreba cineva din ei. Din aceea ca cu cîtu timpu ambla ei mai multu pe afara, cu atât si intreitu mai multu stau si ei in cafenele plus ospetariile, cari in lipsa unei familiii iubitore li dau märsiavulu adiștul. Ospetari'a si cafén'a este, unde trebue se se ocrotësc betulu flacau in tota diu'a celu putienu de trei ori, fie aceea santa di de craciunii seu chiar de pasci. Mari peccate suntu acestea fratilor garsoni, eu aci insa nu ve potu ajuta. Mergeti pana nu e tardi la doctorulu sufletelor, la unu preotu dupa randuél'a lui Melchisedecu, incunjurati de trei altariulu ca si Isaia se dantiuésca de bucuria intorcerei yostre! Astfelii sunt barbatii. Dar damele? Sper ca prăa stimatele nostre dame me vor erta déca la inspirarea peccatelor nu li-am datu intaiatarea. Au si dlor peccate higienice. Ceia ce vedemus la damele nostre este, ca nu le vedemus — decât raru esind la aeru: si aci pôrta vina barbatulu, barbatulu are lucru mai seriosu si mai de lipsa, decât ca se-si pôrte nevast'a seu copii la preumblare. Singure femeile nu esu bucurosu pentru ca ce dice lumea déca le vede totu pe strada. Cea mai mare lauda ce punu barbatii pe femei e, candu dicu: „totu acasa siede, n'o vedi nici odata pe strada.“ Èta prejudetie barbatesci asupra carora femeile nostre, cari tienu atât de mult la bunulu loru nume, nu se pôtu aredica. Nu putemus insa scusa femeile, si nu li se érta peccatulu d'a nu-si scôte copii la aeru; aci tota vin'a cade pe capetele

dloru. Lasa ca bietii copii in etatea cea mai frageda numai atunci se potu bucura de aerulu liberu pe $\frac{1}{3}$ ora, cand e sole — dar asa inca suntu arestatii in cea mai mica, mai intunecosa si mai putinu aerata camera a locuintei, pre cand „salonulu,” odaia cea mai spatiosa si sanatosa sta gola pentru ca visitile suntu rare si scurte. Fric'a de aeru aci e grozava. Mititeiloru tota ern'a nu, li se da voie se esa din casa primavera si tomn'a raru. Adi nu pentru ca e ventu, mane nu caci e ploria, poimane e norosu si sufla ungurinalu. Var'a se scotu si ei afara, dar tota noptea dormu in camera cu ferestrele bine inchise ca se „nu se racesca.” Dar dloru mame si dni tati pentru ce timpu cresceti dvosta aceste mladitie; ce stejaru se va inalta din aceste vitie sadite in gradin'a de sticla? Ore asia s'au crescutu si curcanii, cari „colo in Plevna la redute stateau voinici mii si sute”?

Fric'a de aeru ajunge la culme, cand acel'a vine in forma de *currentu*. „Currentu de aeru” (vulgo zug) cuventu infricosiatu care imple de groza pe micu si mare. Mi-aducu aminte din prunca cu catina spaima fugeam de sub porta, cand striga mama catra mine „fugi deacolo nu sta in zug.” Neavendu idea despre aeru si despre currentu mi-lu inchipuam pre acesta de unu balauru care e nevediutu si omora copii cei rei. Aoleo Dommne, dar ce se dicem despre conductorii trenurilor dela caile ferate, seu despre luntrasi marinari ca se nu amintim de pacurarii nostri dela munte. Seu cine se bolnavesc mai curendu, domna care se feresce de currentu, seu fat'a de casa, care in tota diu'a sta in currentu dintra ferestri si usi, si afara de acea sera la portaerasi in currentu astepata se-i vina baditia. — „Acestia suntu dedati bre, cu asprimea aerului, cum ni vorbesci asia ceva!” Astfelui ni se reflecta totu deauna la d'astea. Toenai aci e bub'a ca nu se dedau omenii la tote schimbarile din atmosfera, si pentru aceea apare currentulu de unu inimicu atat de infricosiatu. Leulu e o fera selbatica, care te sfasia in bucati, dar mintea omenesca ti-lu imbladiese pana te lasa se te vari cu capulu in gura-i cascata, fara se te vateme. — Nu aerulu rece si prospetu este noua dusmanu, ci celu caldu si statutu de dupa cuptorii. Cei ce se temu de aeru sunt in tocmai ca solele din povestea lui Isopu. Unu puru de siorece esindu intaia data din cuib, repede si inspaimantatu fuge napoi la mama sa: „aoleo ce bidigania grozava vedui eu” striga catra mumasa „cu cresta rosia, cu codă mare, cu pinteni si unghii mari, elu striga tare, si era se me mance. Eu tocmai me jucamu cu o fintă dragalasia, care avea unu capu rotundu, o codă frumosă si nesce piciorusie ca metasa, si mi se arata forte pretenosă. Abea apucu se se indeparta infricosiatula de cocosiu — indata me ducu era la dragutia de pisica.” „Sarmane baete dise siorecoic'a betrana, nu scii tu ca celu ce face sgomotu mare, raru este periculosu, dar totdeuna se te feresci de celu ce-ti magulesce.”

(Va urma.)

Observari critice

de Trifon Militarini, capelanul bisericii gr. or romane in Satul nou, asupra
•pubel campus de curiosul parintie ierodiaca Simeon Popescu si institutiu
„Pneuma in Nicocen-Constantinopolitanum.”

(Continuare.)

E de lipsa ca se explicamu si imputarea facuta lui Iisusu ca e Samarineanu. Locitorii Samariei si

a cetatii de frunte Sichar (Sichemu, Neapol, Flava, Cesarea) erau de nationalitatea si religiunea jidovasca. In cetatea Sichar au locuitu stramosiul Jacob, aici e ingropatu si Iosif fiul seu. Iudeii inse nu-i considerau de urmatorii adeverati ai lui Moisi, ci ii privau de ieretici si idololatri, ii urau forte, nu aveau nici unu amestecu cu ei tienendui de necurati.

Samarinenii se inchinau lui Ddieu si ii aduceau jertfa in muntele Garizinu, er Iudeii in Ierusalimu. Certele religionari intre Iudei si Samarinei sustau inca si pre timpulu lui Iisusu. Iudeii n'au incetatu a despretui pre Samarinei si a-iuri ca pre nisce apostati, ieretici si inchinatori de idoli. Pentru aceea si imputarea in decursulu invetiaturei, ca Iisusu e Samarinean insemna ca elu propune invetiaturi mincinose, neadeverate, invetiaturi ieretice si pagane. Opiniunea generala era la Jidovi, ca draculu insela pre omu cu cuvinte, ca elu e tatalu minciunei si alu neadeverului, si ca elu seduce pre inchinatori ei adeverati la cinstirea idolilor.

Premitiendu esplicarile aceste se revenim la versu 48.

Imputarea cuprinsa in versu 48 in cuvintele Samarineanu esti si dracu ai, nu potu avea altu intielesu decatul urmatoriu: Acum ne-amu incredintiatu si mai bine din invetiatura ta ea esci Samarineanu si ca ai dracu, neamu convinsu ca esci ereticu si inveti invetiatura mincinosa. Satana grasese din tine, draculu din tine voesce se ne insiele, se ne abata de la credintia si cinstirea cea adeverata, tu voiesci se ne insielu cu invetiatura ta, se ne faci ieretici Samarinei si inchinatori de idoli.

Ca acesta e intielesulu versului 48, ne incredintieaza versulu urmatoriu, carele contine desvinovatirea lui Iisusu la imputarea din versu 48. Eta ce dice Christosu in versulu urmatoriu: „Respusau Iisusu: eu dracu nu amu, ci cinstescu pre tatalu meu, si voi me ocariti pre mine (Cap 8 v 49).” Dupa acestea dice Christosu in versu 51, ca cine va tineea cuvantul lui, nu va vedea morte. La acestei respondu Jidovii in versu 52. Acum amu cunoscutea ca drac ai, caci daca a murit Avramu si prorocii, dar cum se nu mora acei ce-ti primesc invetiatur'a.

Si versulu 52 are intielesulu ca Satana grasese minciuna prin gura lui Iisusu.

Din tote aceste resulta, ca Dlu autoru au aplicat reu teesturile aceste, denaturandule intielesulu genuinu, deci si argumentarea Dlui autoru e falsa si neadeverata, er provocarea la aceste locuri cu totulu nepotrivita si neindreptatita. Acum se esaminamu si celealte dovedi. „Si in casulu de fatia pnevma inca nu insemna alta decat putere, puterea lui Ddieu. Despre acesta ne incredintieaza iususul Iisusu, carele dupa Luca 11, 20. dice ca: scote dracii cu degetulu (en daktilo) lui Ddieu. La Marcu 11, 28. 33 cuvintele Beelzebul si pnevma theou sunt inlocuite prin exusia. Totu asemenea Mat cap 21, 23. 27. Prin urmare Pnevma theou nu este Duchulu celu sfantu ca persona, ci putere Ddieseasca, ca si daktilos (Luca 11, 20) in locu de dinamis sau choris.”

Se scrutamu dar realitatea basei si a acestor 3 dovedi.

Despre teestulu prim mi-amu facutu deja observarile mele la punctulu alu 4. A 2 doveda e teestulu din S. Ev. Marcu cap 11 v 28 si 33, unde sustine Dlu autoru ca Beelzebulu si pnevma theou suntu inlocuite prin cuvantul exusia (putere).

Inainte de tóte observu ea Dlu autoru nu se pote provoca la S. March cap 11 v 28 si 33 ca la unu versu paralelu in carele Beelzebulu si pnevma ar fi substituite prin cuventulu putere. Causa simpla e ca S. Ev. Marcu nu tractéza de 2 ori intempiarea cu celu indracitu, ci numai odata intocmai ea si S. Ev. Luca. Acésta o face S. Ev. Marcu cap 3 in versurile de la 22 pana la 30. Aicea repetéza S. Ev. Marcu ceea ce dice S. Ev. Mateiu, aici ocore in versu 22 cuventulu Beelzebul, éra la S. Ev. Luca astfel descrisa aceeasi interplare la cap 11, unde in versu 20 cuventulu pnevma teon inloenit u degetulu lni Ddieu.

A dova causa din carea denegu eu paralelismul versului 28 si 33 din cap 21 este ca in aceste 2 versuri cuventulu putere nu se referesce la puterea facerei de minuni ei cu totulu la altceva, dar nici cuventulu putere nu insémna putere fizica seu spirituala naturala seu supranaturala ci aici insémna dreptulu seu autorisatiunea de a predica seu vesti cuventulu lui Ddieu.

Se vedemu dara a cui opiniune e adeverata, opiniunea Dlui autoru seu a mea.

Ca se incungiu repetarile superflue, voiu traca totdeodata si alu 3. argumentu alu Dlni autoru, tecstulu din S. Ev. Mat. cap 21 v 23 si 27. Acésta o facu si pentru aceea caci versu 23 e paralelu cu v 28, si versu 27 cu versu 33 din S. Marcu cap 11. *Marcu cap 11 v 27, 28 si 33:* Si érasi au venit in Ierusalima, si umblându elu prin Biserica, au venit la densulu Archiereii si cartararii si betrânnii (v 27).

Si i-au disu lui: cu ce putere faci acestea; si cine ti-au datu tie acésta putere, ca se faci acestea (v 28)."

"Si respundiendu au disu lui Iisusu: nu stimu, si Iisusu respundiendu au disu loru; nici eu nu voiu spune voua cu ce putere facu acestea (v 33)." *Mateiu cap 21 v 23 si 27:* „Si venindu elu in Biserica, au mersu la densulu, *când invită*, Archiereii, si betrânnii poporului dicendu: cu ce putere faci acestea, si cine ti-au datu tie puterea acésta (v 23)."

„Si respundiendu Iisusu au disu, nu stimu, disau loru si elu: nici eu nu voiu spune voua cu ce putere facu acestea (v 27)."

(Va urmá.)

D i v e r s e .

* O donatiune. An'a Mocanu, veduv'a masa dupa Teodoru Rusu din Otlac'a a donat precum audim pre sem'a fondului scolariu de acolo o casa si una patrariu de pamentu estravilanu. Luandu notitia de acésta fapta generósa o recomandam cu deosebire in atentiunea preotimei si inventatorilor nostri, rogandu-i ca la ocasiuni bine venite se fia cu deosebita ingrigire a capacita pre poporenii cu daru de mana a sucurge cu cete o parte, fia cét de nensemata macar, din avearea loru intru ajutorarea bisericiei si scólei nostra, ér donatorei i-esprimamu cea mai mare multiemita!

† Necrologu. *Georgiu Lazaru* advocatu in Ving'a, cu inima franta de durere aduce la cunoscintia

in numele seu, a socriloru sei *Davidu Nicora* si soci'a sa *Maria* nascuta *Sierbu*, a cununatiloru sei *Aureliu* si *Valeriu Nicora*, precum in numele parintiloru sei *Ioaan Lazaru* si soci'a s'a *An'a* nascuta *Memetea*, a fratiloru sei *Teodoru*, *Gavrila* si *Ioaanu*, si a suroriloru *Maria* maritata *Pop'a*, *Rosai'a*, si numerosiloru consangeni remasi in doliu, că iubit'a si neuitat'a s'a socia respective fica, sora,nora, cununata si consangéna *Ersilia Lazaru* nascuta Nicora a repausatu in Domnulu in 2/14 Ianuariu a. c. diminéti'a la 3 óre in etate de 19 ani, si in a patr'a luna a casa-toriei sale fericite.

Remasitiele pamentesei ale repausatei se voru asiedia spre odichna eterna dupa ritulu orientalu, dela locuința parintiloru sei(Piatia Fraueiscana Nr. 2), Dumineca in 3/15 Ianuariu an. 1882, la 3 óre dupa amédiadi. Fie-i tierin'a usiora si memor'a binecuvantata! Aradu, la 2/14 Ianuariu 1882.

* Necrologu. in 14. dec. st. v. a repausatu Mar'i'a, soci'a preotului P. Baiu din Baitia (Rézbánya) in etate de 32 de ani si in alu 15 anu alu casetoriei, lasandu in doliu siepte prunci minorenii. Fie-i tierin'a usiora !

* Hirotoniri. S'au hirotonit in septemanile trecute de preoti Romula Mangra pentru parochia din Rontau, protopresbiteratul Oradii-mari, si Iustin Bogdanu pentru parochia din Calugari, protopres. Beiusului.

* Monumentu comemorativu. In Severin s'a constituitu unu comitetu pentru ridicarea unui monumentu comemorativu in onórea dilei de 8 Maiu 1866, cand Regele Carol I a calcatu pentru prim'a óra pe pamentulu romanescu ca Domnu alu Romaniei. Monumentulu se va asiedia pe una din pietiele Severinului si se va grava pe dinsulu tóte faptele marotie cari au ilustrata domnia Maiestatiei Sale. In acestu scopu, comitetulu a deschis u subscriptiune publica, facendu unu caldurosu apelu la sentimentele de iubire si devotamentu a cetatiilor mehedintieni, ca se contribuie la realizarea acestei idei nationale. In fruntea acestui comitetu figuréza ca presedinte d. maioru N. Baicoianu, prefectulu judeatiului. Casierulu insarcinat u stringerea contributiunilor este d. Petre Chitiulescu. „Resb.”

* Multiamita publica. Se aduce din partea comitetului parochialu greco-orientalul din Semaia, taturoru aceloru creditiosi, cari vediendu lips'a unui ornamente preotiesc si cu tóte apartienetórele lui — la sfatul preotimei si din marinimositatea si evlavie loru fatia de cas'a lui Ddien — au contribuita la cumperarea acelui ornamente dupa potintiele loru, — si anume: Preotulu Nicolau Ionescu 5 fl. v. a.; econ. Ioanu Calusieriu 5 fl. v. a.; Georgiu Hertiegu 5 fl. v. a.; Teodoru Ionutiasiu 5 fl. v. a.; Lazaru Istiu 4 fl. v. a.; Iacobu Suciu 3 fl. v. a.; Alexa Cianadanu 3 fl. v. a.; N. Verisianu 2 fl. Ilie Barn'a 2 fl., vedova Teodoru Morariu 2 fl. Gligor Macianu 2 fl. Stefanu Imbreu 2 fl. Emanuelu Moldovana 1 fl. Dimitrie Amarescu 1 fl. Gligor Calusieriu 1 fl. Florea Torsanu 1 fl. Ilie Julianu 1 fl. Lazaru Gule-siu 1 fl. Teodoru Mermeze 1 fl. Teodoru Marta 1 fl. Georgiu Tantianu 1 fl. Ioanu Ionutiasiu 1 fl. Ilisie Hertiegu 1 fl. Antoniu Mironu 1 fl. Nicolau Hertiegu 1 fl. Eman. Totu 50 cr. Danielu Pescariu 50 cr. Ilie Ardeleanu 60 cr. Ioanu Popianu 50 cr., si subscrisulu 2 fl. v. a.; de totu 57 fl. 10 cr. v. a. Primésca dar resp. multiemita cordiala din partea

corporatiunei bis., ér a totputentele Ddieu care scie resplati faptele bune si morale se trimita binecuvantarea sa asupra caselorloru loru ca se pôta implini mai de multe ori astfelia de oferturi. — Semlacu, 27. Decembrie 1881. In numele com. par.: Demetru Ganea, preotu.

* „Curierulu Financiaru“ cu incepere de 1/13 Januariu 1882 va aparea in tôte dilele de lucru. Condițiunile in care are a aparé acestu diariu sunt aceleia publicate prin tôte diarile din România, care au bine voit u a ne da gratiosulu si bine-voitorulu loru concursu. In aceste condițiuni, „Curierulu Financiaru“ devine representantul si aparatorulu tuturor intereselor materiale ale României, organulu miscarei economice romane.

Economistii dara, financiarii agricultorii, comerciantii, magistratii, advocatii, ingenerii, antreprenorii de lucrari publice, rentierii si tôte stabilimentile economice, financiare si industriale impreuna cu publicul cu care sunt in relatiuni, voru gasi in „Curierulu Financiaru“ o adeverata si fidela calausa in afacerile loru.

Afara de acésta, prin Regulamentulu legei Burselor sanctionatu si promulgatu de Maiestatea Sa Regele la 2 Decembe curentu, stabilendu-se că „cota autentica“ si publicatiunile oficiale ale Burselor si ale Câmerelor de comerciu se se faca, in de afara de Monitorulu Oficialu, si prin „Curierulu Financiaru“ fiacare intielege de ce mare necessitate devine acestu jurnalul financiaru pentru publicul din tiéra si din strainatate, care, avendu dilnicu „cotele autentice“ si scirile financiare cele mai prôspete si mai esacte, are la indemana si elementele cele mai sigure pentru a se conduce cu cunostintia de causa in operatiunile loru.

„Curierulu Financiaru“ avendu o sectie a nume insarcinata cu collectarea tuturor tragerilor la sorti din tiéra si strainatate, va distribui că „premiu Buletinulu seu de tragere la sorti“ tuturor personalor care se voru abona.

Toti corespondentii dar si amicii „Curierului Financiaru“, carora li s'au incredintiatu liste de abonamente, sunt rugati a inapoia de urgentia acele liste spre a se potea regula nouilor abonati inscrisi cu 1 Januariu 1882, trimeterea diariului.

Acele din persoane care n'au potutu a se inscrie pâna acum si care aru dori a se abona la „Curierul Financiaru cotidianu“ sunt asemenea rugate a trameite la Administratiunea diariului in Bucuresci Pasagiul Romanu Nr. 2, cererea dloru, inpreuna cu costulu abonamentului, care e pentru România: 40 franci pe anu si 20 franci pe 6 luni, éra pentru strainatate: 60 franci pe anu si 30 franci pe 6 luni.

Pentru mai multa inlesnire a abonentilor din judetie si din strainatate, banii se voru trimete prin mandate postale.

M. Minoviciu,
directorele „Curierului Financiaru.“

Concurs.

Pentru postulu de capelanu-invetiatoriu langa prectulu lipsit u de vedere Genadiu Dobreiu din Revetisiu, in protopresbiteratulu Ienopelei — in urm'a dispusetiuncii Prea Santiei Sale Domnului Episcopu diecesanu de datulu 18 Decembre 1881 Nru 2917—

prin acésta se escrie concursu cu terminu de alegere pe 17 Ianuariu 1882, pana candu recuriutii voru avea a-si substerne recursele sale subscrisului comitetu si a se presentá in biserica spre a se face cunoscetu alegetorilor.

Venitele capelanului-invetiatoriu suntu:

1. de $\frac{1}{4}$ sesiune de pamentu aratoriu
2. biru dela 55 case câte o mesura eucuruzu
3. jumetate din stolele indatinante
4. 120 fl. ca salariu invetatorescu
5. 10 sinice bucate
6. 6 stingeni de lemn, din cari se se incaldaiesca si scol'a

7. 2 jugere pamentu invetatorescu
8. quartiru liberu si döue gradini.

Revetisiu, la 23 Decembre 1881

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: Ioanu Cornea m. p. protopresbiteru.

Din lips'a competentilor netienenduse alegere, a 2 óra se escrie concursu pre statuinea preotiesca din Hodosiu, cu terminulu de alegere pre 24. Ianuariu 1882. st. v.

Emolumintele suntu: 1. sesiune pamentu aratoriu cu fanetia, quartiru liberu cu gradina, dela o cununie 4 fl. dela inmormantare preste 7 ani 3 fl. pana la 7 ani 1 fl. dela o molitva 20 cr. si dela 48 casi de fiesecare Nr. de casa 31 litre bucate, jumata grâu, jumatate eucurudiu.

Doritorii de a ocupa acestu postu suntu avisati ca recursele loru instruite conformu statului organicu, adresate subscrisului comitetu parochialu, se le asterna Prea onoratului Domnu protopresviteru tractulu, si pana la alegere se se prezenteze in vrean'a dumineca seu serbatore la sfânta biserica, spre a-si areta desteritatea in cantari si tipicu.

Hodosiu, la 26. Decembre 1881. st. v.

Comitetulu parochialu.

Cu scirea mea: Ioanu Tieranu prot.

Pentru deplinirea parochiei de clasa III. din Finisiu cu filia Valea-mare, protopresbiteratulu B. Inelui se escrie concursu cu terminu de alegere pe 21 Ianuariu st. v. 1882.

Emolumintele suntu: 1. din parochia matre Finisiu 2/4 sesiune pamentu aratoriu de clas'a a III. dela 72 case biru câte o mesura de eucurudiu sfarmat, stolele indatinante, cortelu cu gradina $1\frac{1}{2}$ iuguru.

2. Din Filia Valea mare biru dela 56 case o mesura de eucuruzu sfarmat si stolele indatinante.

Doritorii de a dobandi acésta parochia recursele loru adresate comitetului parochialu, si instruite conformu stat. Org. pana in 17. Ianuariu 1882. voru avea ale substerne subscrisului protopresbiteru in Chisineu (Kisjenö).

Finisiu, 30. Oct. 1871,

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine Ioanu Cornea m. p. ppresbiteru.